

ليکوال: راجيب ايپ
انځورگر: راجيب ايپ

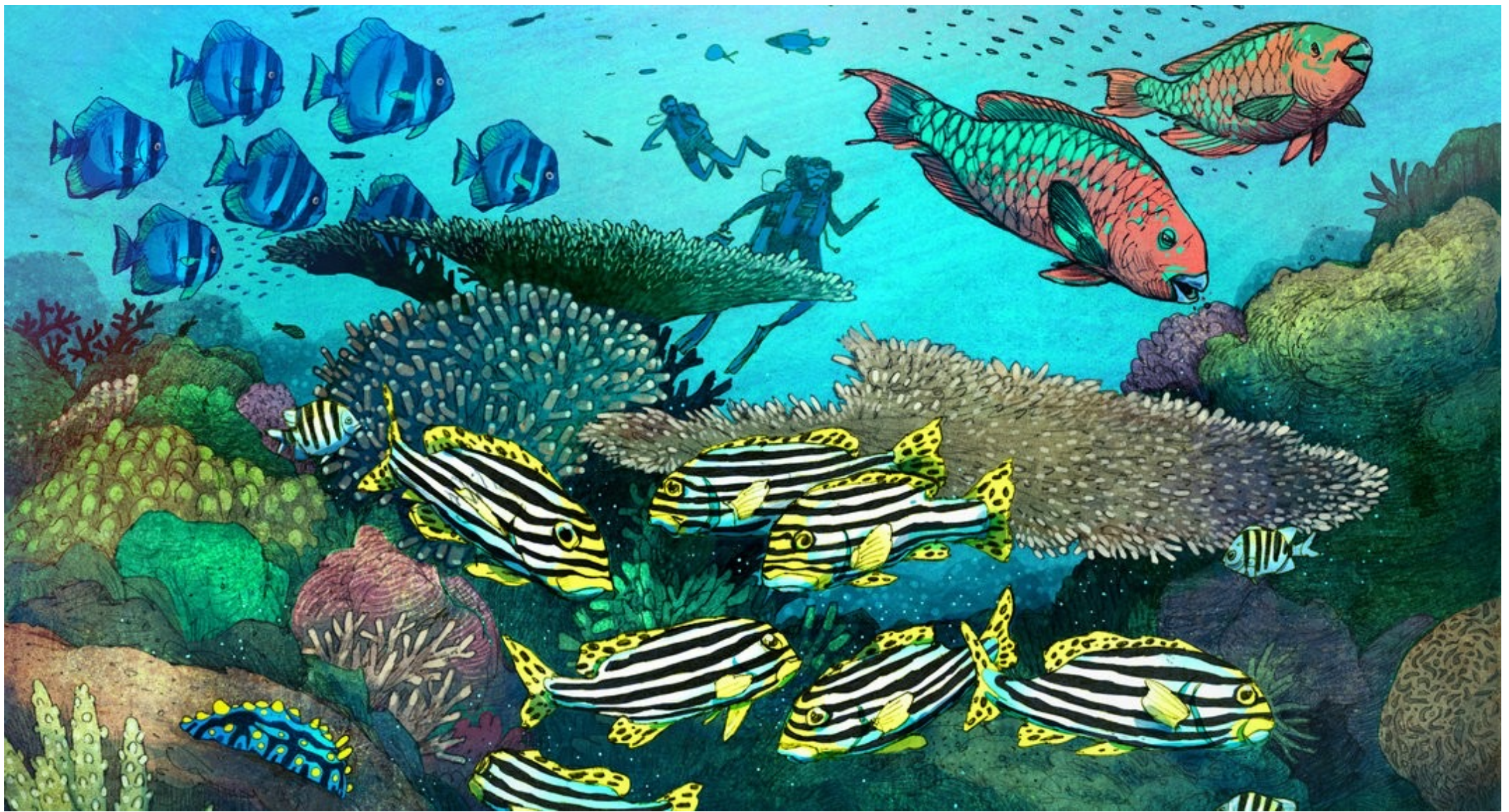
يو شين آسمان، آرامه اوبه ... دا نو د ډوب لپاره يوه بڼه ورځ وه.
مونږ يوه وړه كښتۍ د يو لوى چكر لپاره برابره كړه.

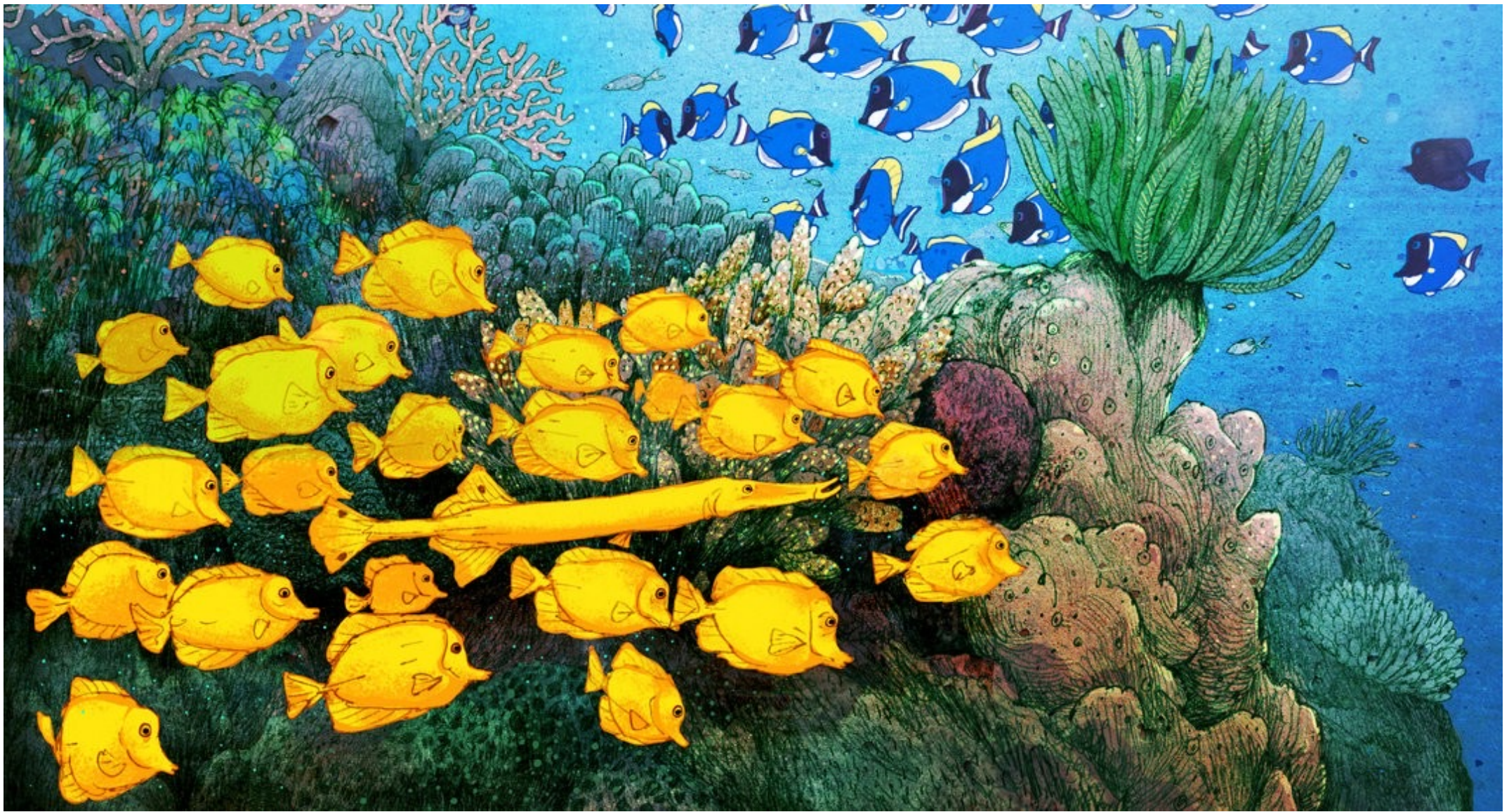
کله چي مونږ د ډوب خای ته ورسیدو، په پوره پاملرنې سره مو خپل ټول وسایل وکتل او د ډوب جامي مو واغوستلي.

کله چي مونږ د اوبو ژورو ته ورسيدو، له زير لکيو کبانو سره مخ شوو.

هلته ډير عجيب او غريب مخلوقات ول؛ لکه آسيایي کبان، طوطي کبان، پتنګي کبان، بنښنه يي کبان او داسې نور.
د لا ډيرو معلوماتو لپاره د مخلوقاتو په اړه د کتب وروستي برخې ته ولاړ شئ.

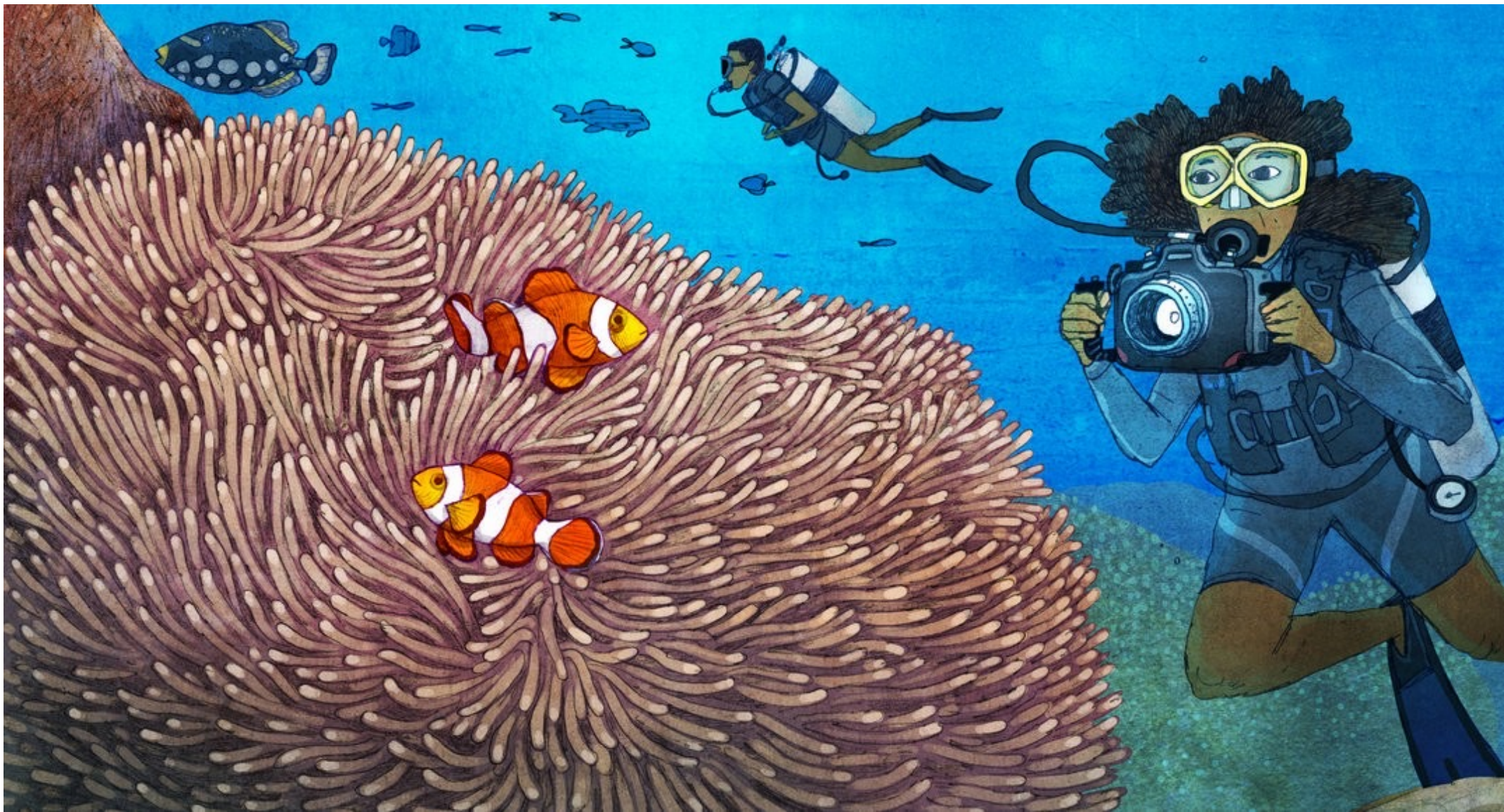

دغه طلايي کبان کولی شي خپل رنگ ته بدلون ورکړي، همدارنگه زيږي مېنوکي لري چې په آساني سره را نيول کيږي.

آيا دا کار کولی شئ؟

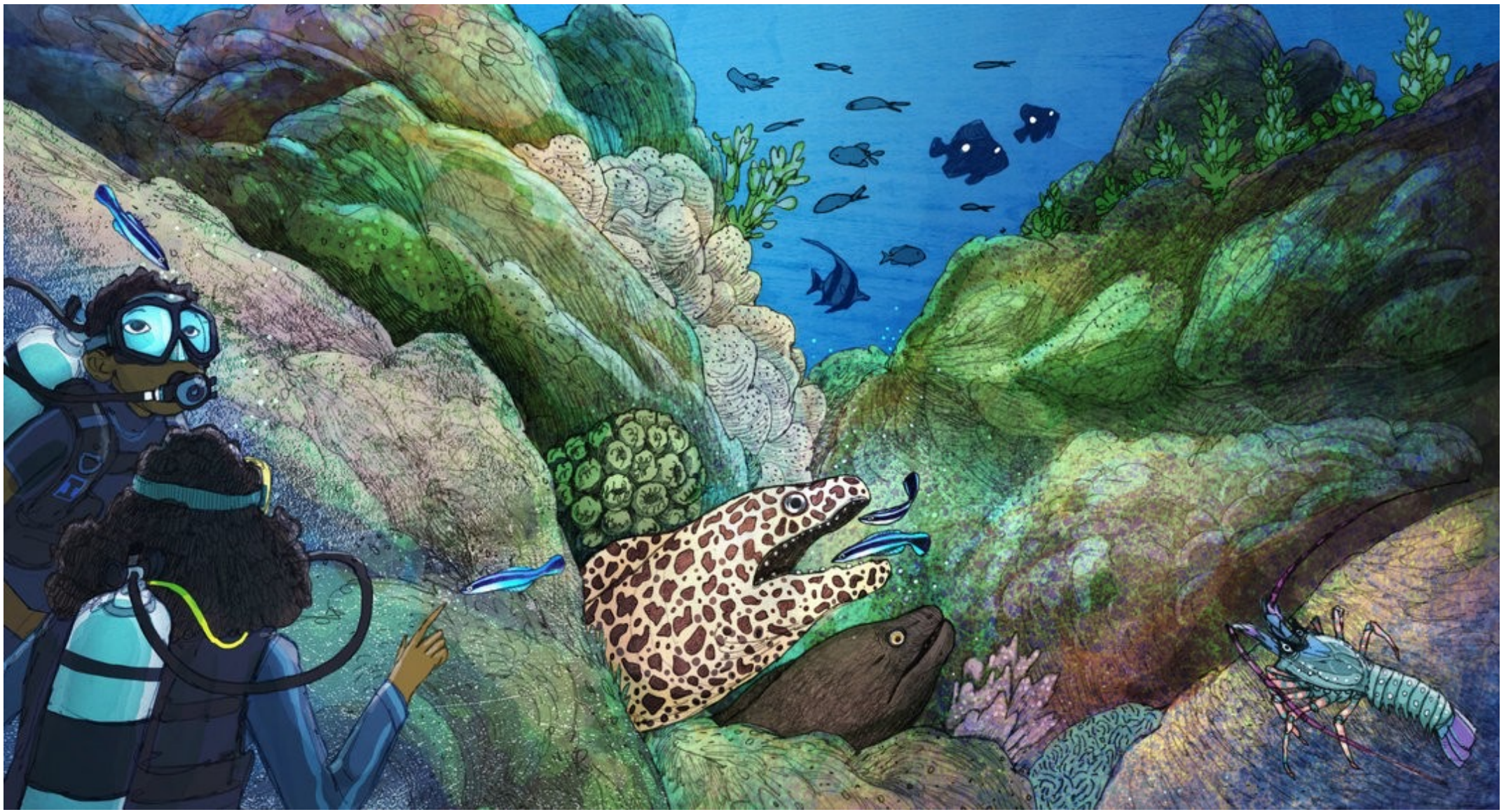

دا بنه خبره ده چي مونږ خپل ځانونه له زمري ډوله کب څخه په لرې واټن کې وساتو.
د دغه کب شوغي ډيرې زهرجنې دي.

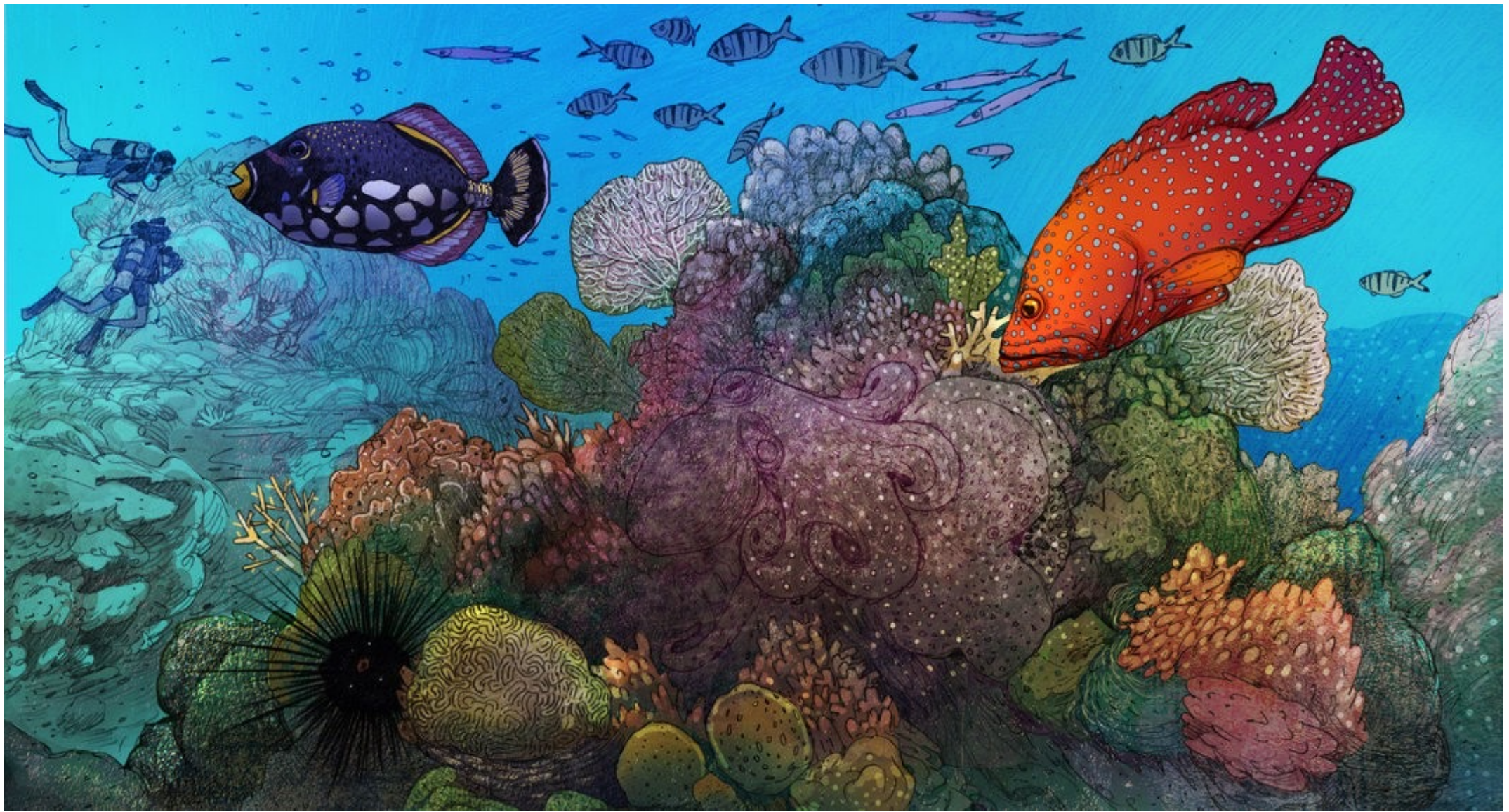

دغه لیونی کبان په پوره پاملرنې خپل ځانونه په راټولولو سره خوندي کوي. خو په پایله کې ما وکولی شو چې یو څو انځورنه ترې واخلم.

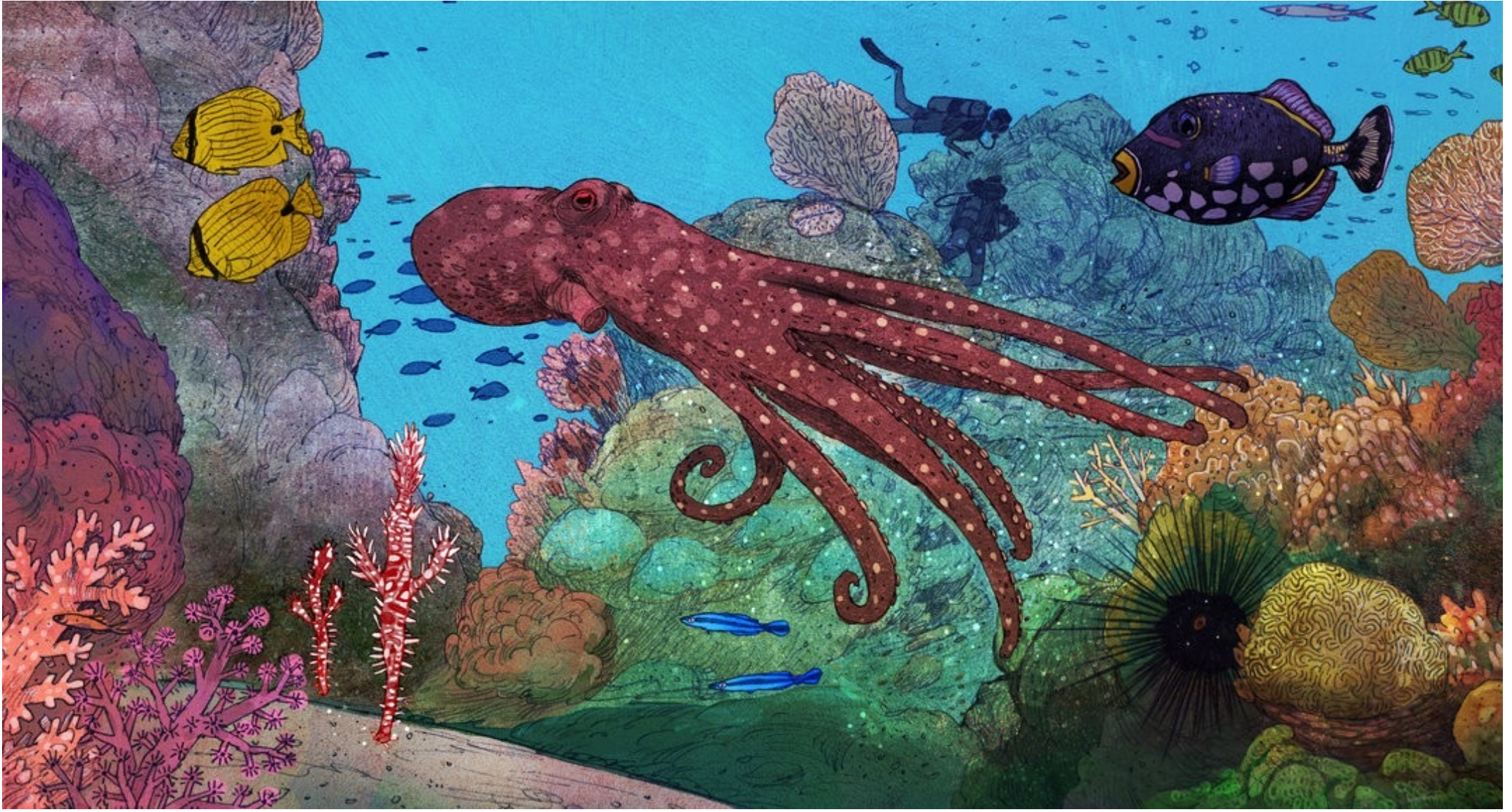

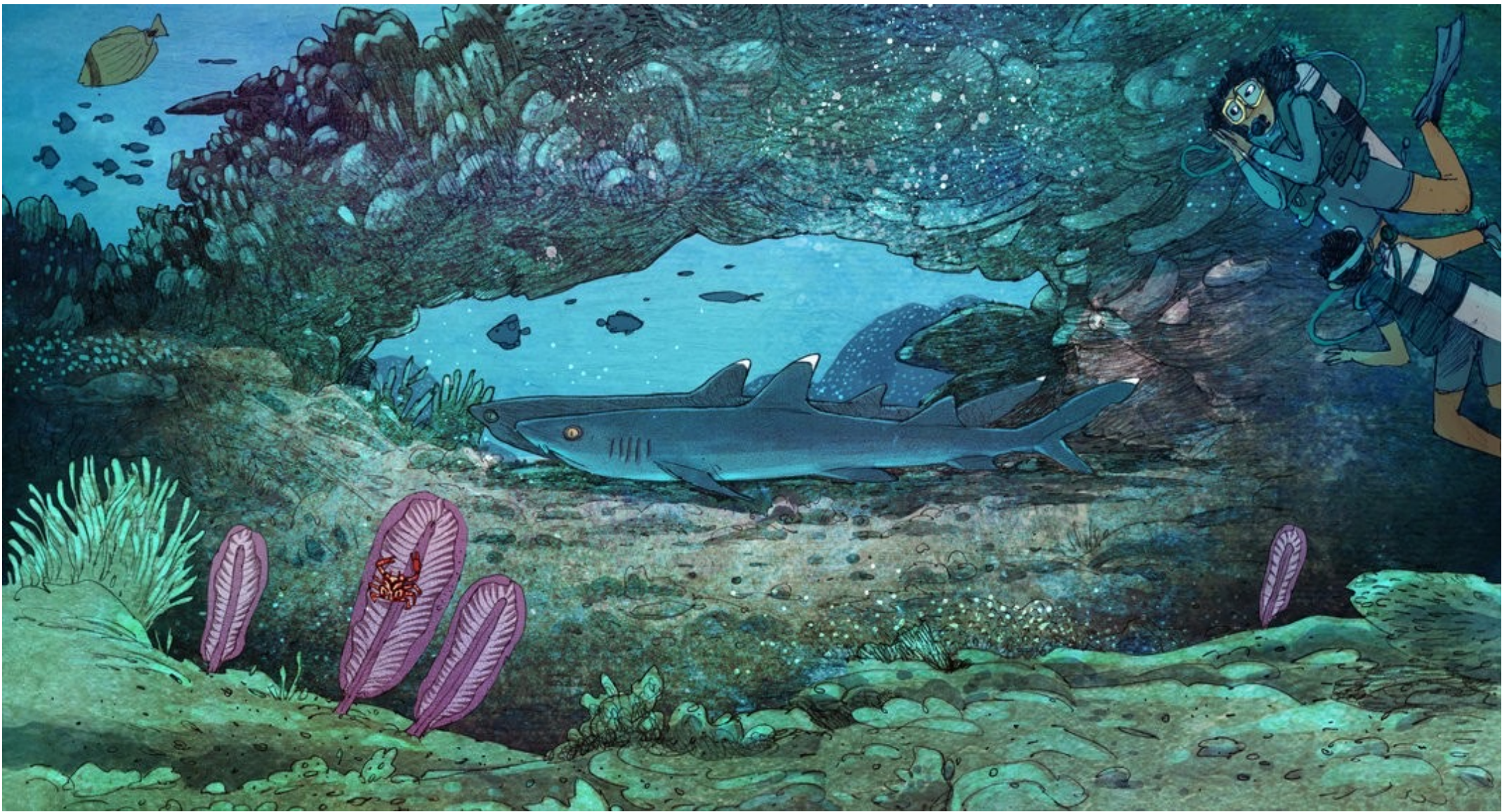
مونڙ يو مار ڊوله ڪب وليد چي خپل غابنونه يي پاڪول، او دوه نورو ڪبانو خان ته لاره سموله.

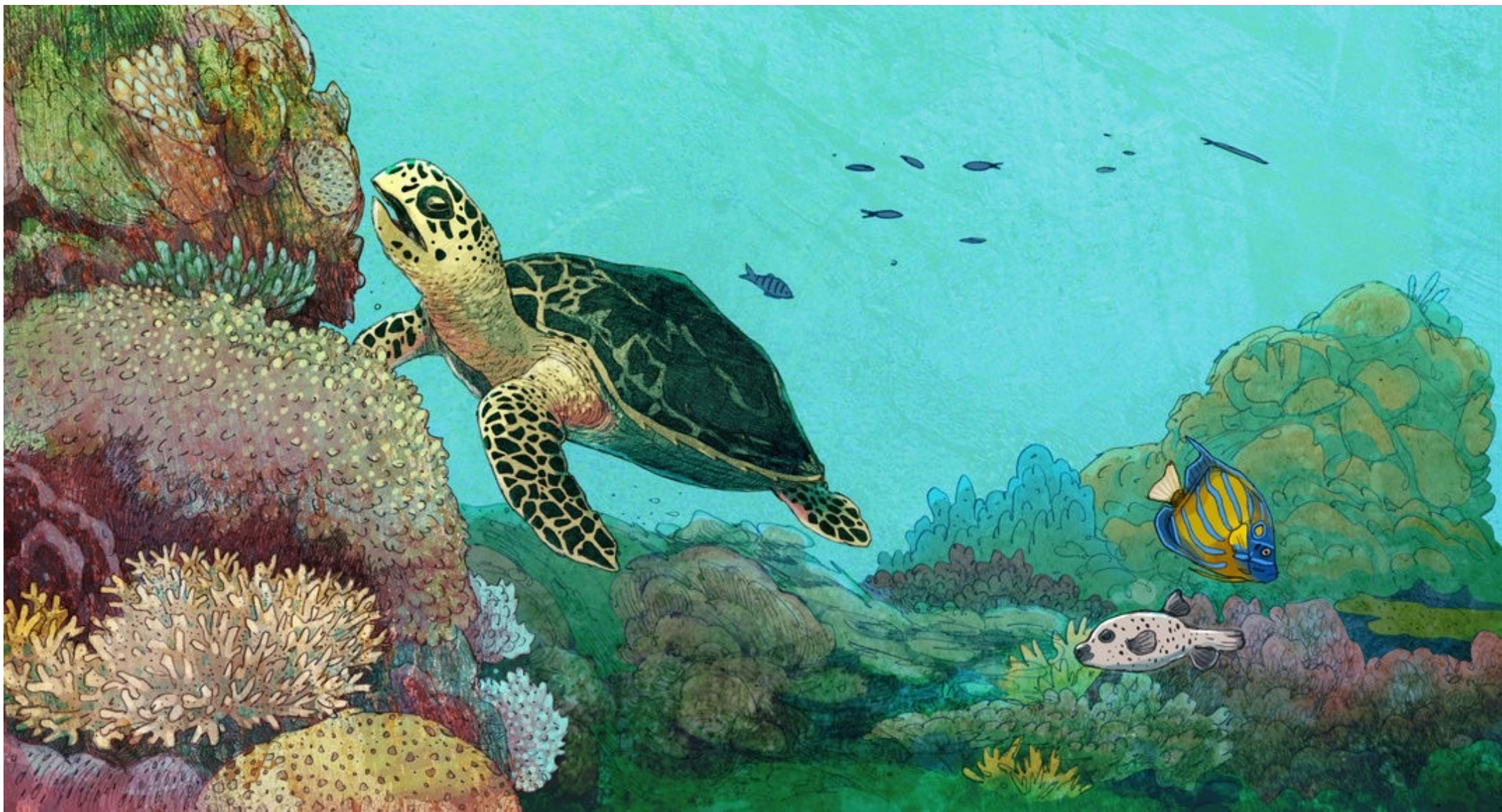
هلتہ رنگین او اغزي لرونکي کبان اوسيدل. مونږ همدارنگه مرجانونه وليدل او يو اته پينو لرونکی ژوی هم ؤ چي بنکته او پورته کيده.

اته پښو لرونکي ژوی پیاوړی ؤ، او هغوی ټولو خپل رنگونه بدلولی شوه.
اوږده کبان ډیر ښه بدلیدونکي وو، او خپلي څیرې یې بدلولي. آیا په دغه انځور کې تاسو دوه اوږده پیریاني کبان
وینئ؟

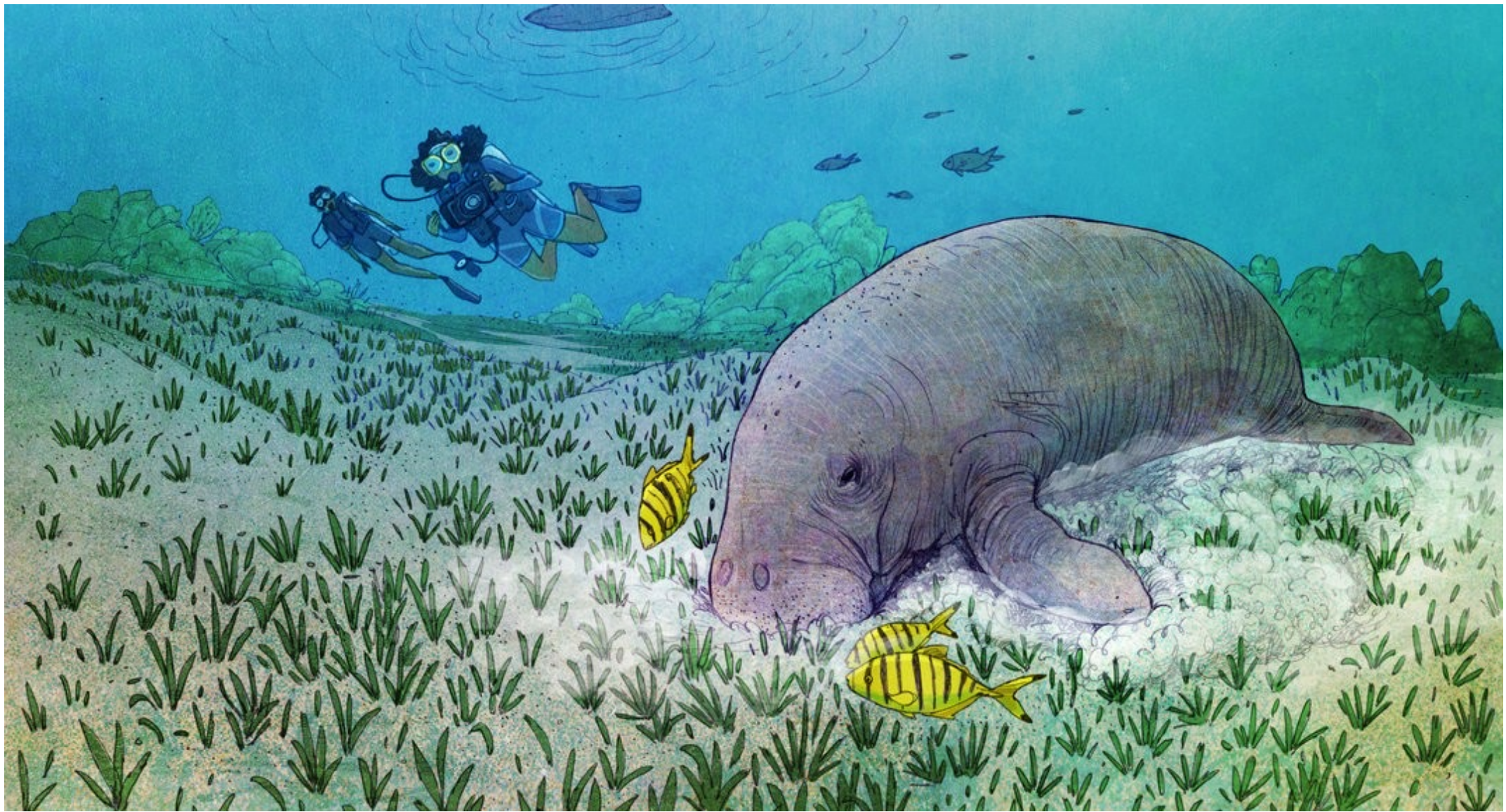
مونڊر د اوبو په تل کې يو دوه سپيني لکۍ لرونکي شارک کبان وليدل چې آرام يې کړی وو.
دغه کبان بې ضرره ول او مونډر هغوی ته نژدې ولمبل او مو ليدل.

مونڊن يو ڪيشپ وڌاره چي سمندري مرجانونه يي لتول تر ڄو خپل غرمني پري برابر ڪري.

ڪلهه ڇي مونڊر بڙتھ خپلي ڪينٽي خواته راتلو، مونڊر يو شيطان ڪب وليد ڇي په اوبو ڪي آلت او دوه نڀليدونڪي ڪبان يي په وزرو ناست وو.

او ڪلهه ڇي مونڙن فڪر وڪرڻ نور لمبل بس ڪرو، نو هلته يو غواته ورته ڪب وو ڇي څريده.

خومره يوه بڼه تجربه وه! زه بايد بيا هم ولمبم.

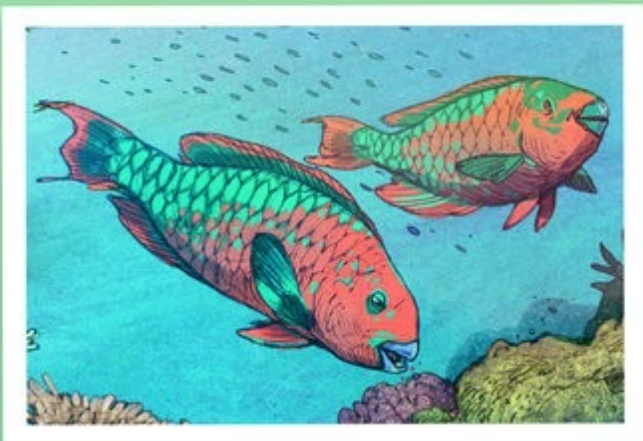

مرجانونه هم بوتې دي او هم ژوي. په زر هاوو واړه ژوي په دغو مرجانونو کې ژوند کوي او خپله د ژوند انرژي ترې پوره کوي.

دغه مرجانونه کلک پوستکي دي او ډول، ډول څيرې لري.

پلکتون هغه واړه موجودات دي چې له مرخپړيو، بکترياوو، د سمندري ژوو له هگيو او له کوچنيو ژوو څخه جوړ دي او د نورو سمندري ژوو د خوړلو توکي گرځي.

بنکي لرونکي سمندري ستوري لکه بوتې داسې بنکاري، خو په اصل کې دا ژوي دي. دوی خپلې بنکي د اسلحې په څير کاروي او پلکتونونه پرې را نيسي.

طوطی ډوله کب غښتلي غاښونه او طوطی ته ورته مښوکه لري چې مرجانونو څخه خپل خواړه په همدې مښوکه تر لاسه کوي. ځيني طوطي ډوله کبان کلک مرجانونه هم خوري او ورسته بيا هغه کلکي برخي بيرته په سمندر کې غورځوي او د سپينو شگو سمندر غاري ترې جوړيږي.

ليونې کبان يو ځای ژوند کوي او يو بل سره مرسته هم کوي. ليونې کبان د سمندري گلونو غاښونه پاکوي او هغوی ته خوراکي توکي هم برابرې. او سمندري گلان بيا ليونې کبان په خپلو زهرجنو غاښو کې ساتي او ورته ځاني توان نه اړوي.

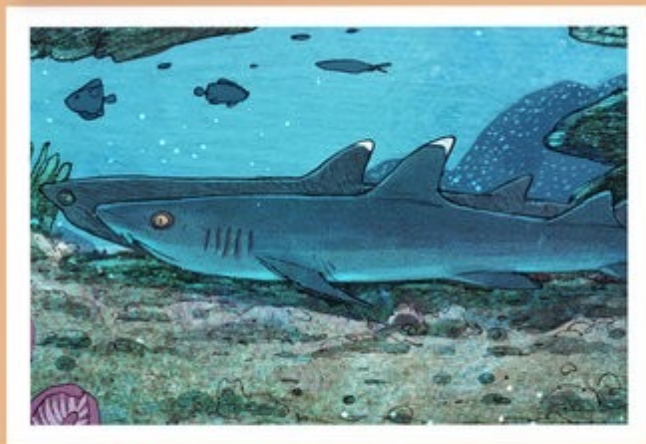
غاښ پاکوونکي کبان هغه واره کبان دي چې د نورو غټو کبانو غاښونه له پاتې شونو څخه پاکوي. غټ کبان دغه واره کبان د هغوی له حرکتو څخه پېژني.

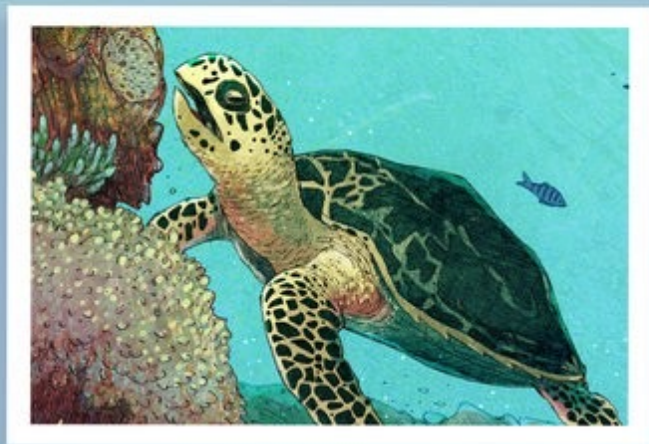
د تيرو اته پينو لرونكي ژوي كولى شي خپل ځانونه د رنگونو او د خپلو څيرو په بدلولو وژغوري. دوى خپل كورنه په كندو كې جوړوي او يا خپل ځانونه په كانو كې پټوي.

پيرياني كبان يو ځاى لكه يوه جوړه اوسيري، او دغه كبان د ډوب په وخت كې خپل سرونه ټيټ نيسي تر څو له نورو سمندري ژوو څخه په امان كې وي. دوى همدارنگه كولى شي خپل رنگونه بدل كړي.

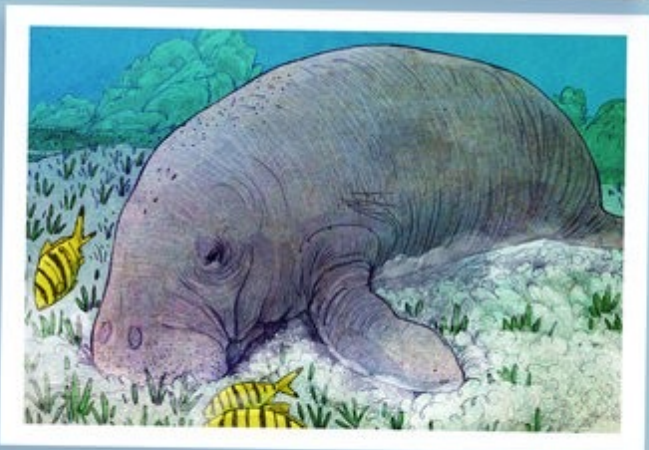
سپيني لكى لرونكي شارك كبان نري ځانونه، غټ سرونه او سپيني لكى لري. دغه كبان د شپي بنكار او د ورځي خوبونه كوي.

باز ډوله کیشپ غټ ځان، کلک پوستکی او باز ته ورته تیره خوله لري.

شیطان کب یو لوی کب دی چې وزرو ته ورته اعضا لري. دغه لوی وزرونه له کب سره مرسته کوي تر څو په اوبو کې په بڼه توگه ډوب وکړي. د ځینو شیطان کبانو د وزرو فاصله تر ۲۳ فوټو رسيزي.

سمندري غوا یو له وابڼه خوړونکو ژوو څخه ده. د هغې د خوښې خواړه سمندري بوټي دي او کولی شي په خپلې خرطوم ډوله خوله دغه خوراکی توکي راټول کړي، نو له همدې کبله ورته سمندري غوا وايي.

لارښودونکي پوښتني

1. په دې قيصه کې مو کوم يو ژوی ډير خوښ شو، او ولې؟
2. آیا غواړئ د دغو ډوبزنو په شان ډوب ته لار شئ؟ ولې يا ولې نه؟
3. څومره د سمندري ژوو ځانونه د ځمکني له ژوو سره توپير لري؟
4. ولې فکر کوئ چې ځيني ژوي لکه زمري ډوله کب زهري اعضاوي لري؟
5. آیا کوم کب يا سمندري ژوی مو ليدلی دی؟ په اړه يې مالومات ورکړئ.